

**Θέση Πτηνολογικού Συνδέσμου και Ιδρύματος *Terra Cypria* για τη συζήτηση στην
Κοινοβουλευτική Επιτροπή Περιβάλλοντος για τα Φωτοβολταϊκά πάρκα στην περιοχή Σολέας
Αρ. Φακ. 23.04.038.049-2021**

Λεμεσός-Λευκωσία, 23 Φεβρουαρίου 2021

Εισαγωγή

Ο Πτηνολογικός Σύνδεσμος Κύπρου και το *Terra Cypria*-το Κυπριακό Ίδρυμα Προστασίας του Περιβάλλοντος, τάσσονται ξεκάθαρα υπέρ των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και στηρίζουν την προσπάθεια της επίτευξης των στόχων της Κύπρου για τις ΑΠΕ. Εντούτοις, θεωρούμε ότι μόνο με τη σωστή χωροθέτηση τους μπορεί να αποφευχθεί η σύγκρουση των προτεραιοτήτων της Κύπρου και της ΕΕ για τον περιορισμό της κλιματικής αλλαγής και την προστασία της βιοποικιλότητας.

Προβληματισμοί

- Ως κράτος μέλος της Ε.Ε. έχουμε ποσοτικούς στόχους τους οποίους πρέπει να καλύψουμε, σχετικά με την παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ, και αυτό είναι απόλυτα θεμιτό. Παρόλα αυτά, η μη ικανοποιητική στρατηγική χωροθέτηση των ΑΠΕ εις βάρος του φυσικού περιβάλλοντος και της καλής γεωργικής γης, μας προβληματίζει έντονα.
- Τα τεμάχια των εν λόγω ΦΒ Πάρκων στον Άγιο Επιφάνειο Σολέας βρίσκονται εντός Ζώνης Γεωργικής Χρήσης Γ3 και καλυπτόταν από άγρια βλάστηση (αν και η περιοχή είχε καεί από πυρκαγιά στο παρελθόν), και εν μέρει εντός Περάσματος Διέλευσης Αποδημητικών Πτηνών όπως καθορίστηκε από την Υπηρεσία Θήρας και Πανίδας. Το τεμάχιο του ΦΒ Πάρκου στη Φλάσου βρίσκεται εντός Ζώνης Γεωργικής Χρήσης Γ3 και καλυπτόταν από άγρια βλάστηση που εναλλασσόταν με καλλιέργειες.
- Η μείωση του χώρου εγκατάστασης και των δυο ΦΒ πάρκων με τους αναθεωρημένους σχεδιασμούς που κατατέθηκαν στα πλαίσια επανεξέτασης τους δεν αναίρεσε, κατά την άποψη μας, τις αρνητικές επιπτώσεις των εν λόγω έργων κάτι το οποίο εκφράσαμε σε τέσσερις συνεδρίες της Επιτροπής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Φλάσου: 20/11/2018 και 19/3/2019, Αγ. Επιφάνειος: 9/10/2018, 23/10/2018 και 19/3/2019). Αυτές περιλαμβάνουν την αλλαγή χρήσης γης, σφράγιση εδάφους, απώλεια καλής και εύφορης γεωργικής γης, καθώς και υποβάθμιση και κατακερματισμό του ημι-φυσικού αγροτικού τοπίου που αποτελεί ιδανικό βιότοπο για τα είδη πανίδας της περιοχής.
- Η διασφάλιση της καλής γεωργικής γης, ενός από τα πολυτιμότερα κεφάλαια μας, θα έπρεπε ν' αποτελεί προτεραιότητα για το κράτος. Αντιθέτως, φαίνεται να μπαίνει σε δεύτερη μοίρα σε σχέση με άλλου τύπου αναπτύξεις, ακόμη και αν τέτοιες αναπτύξεις μπορούν να θεωρηθούν φιλικές προς το περιβάλλον. Τονίζουμε επίσης ότι με τη σωστή διαχείριση, η γεωργική γη μπορεί να αποτελέσει σημαντικό ταμειυτήρα για εκπομπές CO₂.
- Συμφωνούμε με την παγοποίηση περιβαλλοντικής αξιολόγησης για ΦΒ Πάρκα μέχρι την ετοιμασία Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΣΜΠΕ) για τις ΑΠΕ και την υιοθέτηση σχετικής νομικής ρύθμισης για τη χωροθέτηση ΦΒ Πάρκων, όπως ανακοινώθηκε από το Τμήμα Περιβάλλοντος (4 Φεβρουαρίου 2021). Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουμε σήμερα στην περιοχή Σολέας και σε ολόκληρη την Κύπρο, αναδεικνύουν τις σοβαρές παραλείψεις που έγιναν κατά την περασμένη προγραμματική περίοδο (2010-2020), τις οποίες έχουμε τονίσει επανειλημμένα κατά την τελευταία δεκαετία.

Εισηγήσεις

- Άμεση ετοιμασία Χωροθετικής Πολιτικής για ΑΠΕ, βάσει ρητής υποχρέωσης από το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα 2021-2030, καθώς και ετοιμασία Δέουσας Εκτίμησης και ΣΜΠΕ για τις ΑΠΕ που να λαμβάνουν υπόψη ιδιαιτερότητες όπως τις περιοχές Natura 2000, τις καλές γεωργικές περιοχές, τις γεωργικές περιοχές υψηλής φυσικής αξίας και άλλες παραμέτρους.
- Η ενεργειακή στρατηγική της χώρας να δώσει περισσότερη έμφαση στην προώθηση μικρών φωτοβολταϊκών συστημάτων σε ήδη δομημένες εκτάσεις όπως στις στέγες σπιτιών, βιομηχανιών και δημόσιων κτηρίων, αλλά και σε υποβαθμισμένες περιοχές όπως εγκαταλειμμένα λατομεία και μεταλλεία.
- Άμεση ενίσχυση του Τμήματος Περιβάλλοντος με τομέα περιβαλλοντικής επιθεώρησης και συμμόρφωσης με σκοπό την παρακολούθηση όρων των περιβαλλοντικών γνωματεύσεων και έγκαιρη παρέμβαση όπου χρειάζεται.